

Sprawozdanie
z działalności Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia
w roku akademickim 2017/2018

przygotowane przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, powołany Zarządzeniem Nr 197/2017 z dnia 04.12.2017 r. Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w składzie:

1. prof. dr hab. n. med. Jerzy Chudek
Przewodniczący – Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia
2. dr hab. n. med. Joanna Oświęcimska
3. prof. dr hab. n. med. Robert Krysiak
4. dr hab. n. med. Beata Labuz – Roszak
5. dr hab. n. farm. Ewa Chodurek
6. dr n. med. Beata Naworska
7. lek. Emanuel Kolanko
8. Aleksandra Lewicka
9. Magdalena Pietrzko
10. mgr Beata Królikowska

Zatwierdzam

REKTOR
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
Przemysław Jaluwiecki
prof. dr hab. n. med. Przemysław Jaluwiecki

Zgodnie z § 8 Załącznika Nr 1 do Uchwały Nr 44/2010 Senatu SUM z późn. zm., zatwierdzenia sprawozdania z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dokonuje Rektor.

Za rok akademicki 2017/2018 Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia przedstawione zostały sprawozdania z ocen dokonywanych przez Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia.

Hospitacje zajęć

1. *Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w Wydziale Lekarskim w Katowicach* w roku akademickim 2017/2018 przeprowadził zgodnie z przygotowanym harmonogramem hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzone w języku polskim i angielskim w 20 jednostkach organizacyjnych Wydziału:

1. Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Reumatologii
2. Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego
3. Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa
4. Katedra i Klinika Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych
5. Katedra i Klinika Neurochirurgii
6. I Katedra i Klinika Kardiologii
7. Katedra i Klinika Hematologii i Transplantacji Szpiku
8. Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii

9. III Katedra i Klinika Kardiologii
10. Katedra i Klinika Pediatrii i Endokrynologii Dziecięcej
11. Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej
12. Katedra i Klinika Kardiologii
13. Katedra Psychiatrii i Psychoterapii
14. Katedra Farmakologii
15. Klinika Chirurgii i Urologii Dziecięcej
16. Katedra i Zakład Medycyny Ratunkowej
17. Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Autoimmunologicznych i Metabolicznych
18. Oddział Kliniczny Urologii
19. Katedra i Klinika Dermatologii
20. Oddział Kliniczny Chorób Zakaźnych

Hospitacje w ramach zajęć ze studentami anglojęzycznymi

1. Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Reumatologii
2. Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego
3. Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa
4. Katedra i Klinika Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych
5. Katedra i Klinika Neurochirurgii
6. I Katedra i Klinika Kardiologii
7. Katedra i Klinika Hematologii i Transplantacji Szpiku

Przeprowadzone hospitacje nie wykazały istotnych nieprawidłowości. Zajęcia były prowadzone zgodnie z planem przesłanym przez Dziekanat Wydziału, a ich tematyka była zgodna sylabusami. Nadal nie wszystkie hospitowane jednostki wprowadziły wewnętrzne hospitacje. Nauczyciele akademicy zwracali uwagę na ich zdaniem zbyt duże grupy ćwiczeniowe oraz zwracali uwagę na niesatysfakcjonujące przygotowywanie studentów do zajęć, ograniczone zaangażowanie i małą aktywność w trakcie zajęć. Nauczyciele Katedry Ginekologii i Położnictwa zwrócili uwagę na znaczne wyeksploatowanie fantomów. Coraz rzadziej nauczyciele zgłaszają braki sprzętu audiowizualnego.

Na rok 2018/2019 zaplanowano objęciem hospitacjami studia III stopnia.

Liczba oddanych głosów z oceną nauczycieli akademickich przez studentów wyniosła tylko 7,87% wydanych studentom kodów (2910). Odsetek ten był wyższy niż w latach minionych. Podejmowane działania wraz z samorządem studenckim odnoszą niewielki efekt.

W związku z kolejnymi przeprowadzonymi remontami studenckich segmentów mieszkalnych i zakupów ich wyposażenia w Domach Studenckich Nr 1 – 4 poprawiły się warunki socjalno-bytowe.

Komisja wydziałowa nie zgłosiła zastrzeżeń co do procesu rekrutacji na kierunku lekarskim, lekarskim w języku angielskim i neurobiologii.

2. *Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w Wydziale Lekarskim z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze* w roku akademickim 2017/2018 przeprowadził

hospitacje w 35 jednostkach organizacyjnych Wydziału, w których odbywały się zajęcia dydaktyczne.

1. Katedra i Zakład Histologii i Embriologii
2. Katedra i Zakład Biofizyki
3. Zakład Chirurgii Stomatologicznej
4. Katedra i Zakład Ortodoncji
5. Katedra Protetyki i Materiałoznawstwa Stomatologicznego
6. Klinika Urologii
7. Katedra i Klinika Chirurgii Klatki Piersiowej
8. Katedra i Zakład Patomorfologii
9. Katedra i Zakład Chemii
10. Katedra Kardiologii, Wrodzonych Wad Serca i Elektroterapii
11. Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej
12. Katedra Onkologii i Radioterapii
13. Katedra i Oddział Kliniczny Chorób Zakaźnych
14. Katedra i Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej
15. Katedra i Zakład Mikrobiologii i Immunologii
16. Katedra i Zakład Chemii
17. III Katedra i Oddział Kliniczny Kardiologii
18. Oddział Kliniczny Kardiologii
19. Katedra i Zakład Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej
20. Katedra i Klinika Neurologii
21. Katedra Chorób Wewnętrznych, Diabetologii i Nefrologii
22. Katedra i Oddział Kliniczny Ginekologii, Położnictwa i Ginekologii Onkologicznej
23. Katedra i Oddział Kliniczny Chirurgii Ogólnej i Endokrynologicznej
24. Oddział Kliniczny Ortopedii
25. Zakład Psychologii
26. Zakład Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej
27. Katedra i Zakład Dysfunkcji Narządu Żucia
28. Katedra i Zakład Biochemii
29. Katedra i Zakład Anatomii Opisowej i Topograficznej
30. Katedra i Zakład Stomatologii Wieku Rozwojowego
31. Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej z Endodoncją
32. Katedra i Zakład Farmakologii
33. Katedra Patofizjologii i Endokrynologii
34. Katedra i Zakład Fizjologii
35. Katedra Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Medycyny Ratunkowej

Przeprowadzone hospitacje nie wykazały istotnych nieprawidłowości. Zajęcia były prowadzone zgodnie z planem przesłanym przez Dziekanat Wydziału, a ich tematyka była zgodna sylabusami. W nielicznych przypadkach nieobecności nauczycieli akademickich ich nieobecność była usprawiedliwiona. Stwierdzono pojedyncze przypadki nieodbycia się wykładów z powodu braku obecności studentów. Zwrócono uwagę na brak stron internetowych w niektórych jednostkach, brak pomieszczeń socjalnych, zbyt małą liczbę unitów stomatologicznych względem wielkości grup ćwiczeniowych.

Liczba oddanych głosów z oceną nauczycieli akademickich przez studentów wyniosła tylko 3,01% wydanych studentom kodów (2389). Odsetek był niższy niż w latach minionych.

Przeprowadzono kontrolę realizacji praktyk studenckich (wizytacje w wybranych placówkach) oraz przeprowadzono anonimową ankietę wśród studentów. Większość studentów pozytywnie oceniła jednostki w których odbywały praktyki.

Warunki socjalno-bytowe oceniono jako dobre. Wskazano ponownie na brak zaplecza gastronomicznego.

Komisja wydziałowa nie zgłosiła zastrzeżeń co do procesu rekrutacji na kierunku lekarskim, lekarsko-dentystycznym.

3. *Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia w Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej* w roku akademickim 2017/2018 przeprowadził hospitacje w 17 jednostkach organizacyjnych Wydziału:

- 1) Katedrze i Zakładzie Biofizyki
- 2) Katedra i Zakład Biochemii
- 3) Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Zielarstwa
- 4) Katedrze i Zakładzie Chemii Klinicznej i Diagnostyki Laboratoryjnej
- 5) Katedrze i Zakładzie Chemii Organicznej
- 6) Katedra i Zakład Farmakologii
- 7) Katedra i Zakład Farmakognozji i Fitochemii
- 8) Katedra i Zakład Genetyki Medycznej
- 9) Katedra i Zakład Mikrobiologii i Wirusologii
- 10) Katedra i Zakład Podstawowych Nauk Biomedycznych
- 11) Katedra i Zakład Technologii Postaci Leku
- 12) Katedra Chemii Ogólnej i Analitycznej – Zakład Chemii Analitycznej
- 13) Katedra Chemii Ogólnej i Analitycznej – Zakład Chemii Ogólnej i Nieorganicznej
- 14) Katedra Analizy Instrumentalnej – Zakład Analizy Instrumentalnej
- 15) Katedra Biologii Molekularnej
- 16) Zakład Biologii Komórki
- 17) Zakład Farmacji Aptecznej

Hospitacje obejmowały również zajęcia prowadzone przez doktorantów i nauczycieli na umowach cywilno-prawnych. Przeprowadzone hospitacje nie wykazały istotnych nieprawidłowości. Zajęcia były prowadzone zgodnie z planem przesłanym przez Dziekanat Wydziału, a ich tematyka była zgodna sylabusami. Komisja zwróciła ponownie uwagę na brak dostosowania powierzchni niektórych sal laboratoryjnych do liczebności grup

studentów, oraz opóźnienia w dostarczaniu odczynników i drobnego sprzętu laboratoryjnego, niezbędnych do prowadzenia ćwiczeń.

Komisja prowadziła hospitacje praktyk zawodowych i analizę ankiet wypełnianych w trakcie stażów przez studentów.

Liczba oddanych głosów z oceną nauczycieli akademickich przez studentów wyniosła 8,78% wydanych studentom kodów (1674). Odsetek ocen niedostatecznych wynosił 4,1%. Nauczyciele otrzymali informację zwrotną poprzez bezpośrednich przełożonych.

Studenci pozytywnie ocenili jakość obsługi administracyjnej w dziekanacie i wirtualnego dziekanatu, jak i zmiany w składzie kadrowym dziekanatu.

Komisja wydziałowa nie zgłosiła zastrzeżeń co do procesu rekrutacji.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród absolwentów wskazują na dobrą ocenę przygotowania teoretycznego do wykonywania zawodu. Gorzej wypadła ocena przygotowania praktycznego. Tym niemniej wszyscy absolwenci znaleźli zatrudnienie zgodne ze zdobytym wykształceniem.

Warunki socjalno-bytowe w akademikach oceniono jako dobre.

4. *Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia Wydziału Nauk o Zdrowiu w Katowicach* w roku akademickim 2017/2018 przeprowadził hospitację następujących jednostek organizacyjnych Wydziału:

1. Zakład Anestezjologii Klinicznej Katedry Anestezjologii i Intensywnej Terapii
2. Klinika Chorób Wewnętrznych i Metabolicznych Katedry Chorób Wewnętrznych
3. Klinika Geriatrii Katedry Chorób Wewnętrznych
4. Zakład Balneologii i Odnowy Biologicznej Katedry Fizjoterapii
5. Zakład Fizjoterapii Katedry Fizjoterapii
6. Zakład Medycyny Fizykalnej Katedry Fizjoterapii
7. Zakład Rehabilitacji Leczniczej Katedry Fizjoterapii
8. Zakład Medycyny Sportowej i Fizjologii Wysiłku Fizycznego Katedry Fizjoterapii
9. Katedra i Klinika Kardiologii
10. Katedra i Klinika Rehabilitacji
11. Zakład Psychologii Katedry Nauk Społecznych i Humanistycznych
12. Zakład Pielęgniarstwa Pediatricznego Katedry Pediatrii
13. Zakład Propedeutyki Pielęgniarstwa Katedry Pielęgniarstwa
14. Zakład Organizacji Leczenia Ran Przewlekłych Katedry Pielęgniarstwa
15. Zakład Medycyny i Opieki Paliatywnej Katedry Pielęgniarstwa
16. Oddział Kliniczny Ginekologii i Położnictwa Katedry Zdrowia Kobiety
17. Zakład Pielęgniarstwa w Ginekologii i Położnictwie Katedry Zdrowia Kobiety
18. Zakład Patologii Ciąży Katedry Zdrowia Kobiety
19. Zakład Propedeutyki Położnictwa Katedry Zdrowia Kobiety
20. Zakład Seksuologii Katedry Zdrowia Kobiety
21. Zakład Profilaktyki Chorób Kobięcych Katedry Zdrowia Kobiety
22. Zakład Gerontologii i Pielęgniarstwa Geriatrycznego Katedry Pielęgniarstwa

Przeprowadzone hospitacje obejmujące zajęcia prowadzone przez nauczycieli w ramach umów-zleceń nie wykazały istotnych nieprawidłowości. Zajęcia były prowadzone zgodnie z planem przesłanym przez Dziekanat Wydziału, a ich tematyka była zgodna sylabusami. Zwrócono uwagę na zbyt częste przekazywanie wiadomości teoretycznych w ramach zajęć praktycznych

Przeprowadzono również hospitacje praktyk zawodowych na kierunku Pielęgniarstwo i Położnictwo.

Ponownie wniesiono natomiast uwagi dotyczące zbyt małej powierzchni pomieszczeń dydaktycznych wobec liczebności grup ćwiczeniowych.

Liczba oddanych głosów z oceną nauczycieli akademickich przez studentów wyniosła tylko 4,39% wydanych studentom kodów (2575).

Studenci przeprowadzili ocenę obsługi administracyjnej dziekanatu (oddano 34 wypełnione ankiety). Zgłoszono ponownie uwagi dotyczące zbyt krótkich godzin otwarcia dziekanatu i komputeryzacji i błędów w harmonogramach.

Komisja wydziałowa nie zgłosiła zastrzeżeń co do procesu rekrutacji.

Członkowie zespołu przeprowadzili wizytację w domach studenckich. Odnotowano dalszą poprawę warunków socjalno-bytowych w akademikach związaną z prowadzonymi remontami i doposażeniem pomieszczeń.

5. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu w roku akademickim 2017/2018 przeprowadził hospitację zajęć dydaktycznych w następujące jednostki organizacyjne Wydziału:

1. Katedra i Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych
2. Katedra Dietetyki/ Zakład Promocji Zdrowia
3. Zakład Medycyny Społecznej i profilaktyki
4. Katedra Dietetyki/Zakład Żywienia Człowieka
5. Katedra Dietetyki/Zakład Technologii i Oceny Jakości Żywności
6. Katedra Dietetyki/Zakład Promocji Zdrowia
7. Katedra Medycyny Ratunkowej i Neurochirurgii Dziecięcej
8. Katedra Epidemiologii i Biostatystyki / Zakład Epidemiologii
9. Katedra Epidemiologii i Biostatystyki / Zakład Biostatystyki
10. Katedra Toksykologii i Uzależnień
11. Zakład Zdrowia Publicznego
12. Zakład Profilaktyki Chorób Nowotworowych
13. Katedra Podstawowych Nauk Medycznych
14. Zakład Zdrowia Środowiskowego
15. Zakład Polityki Zdrowotnej
16. Zakład Ekonomiki i Zarządzania w Ochronie Zdrowia
17. Zakład Higieny Komunalnej i Nadzoru Sanitarnego
18. Zakład Profilaktyki Chorób Żywnościowych

Nie stwierdzono nieprawidłowości w ramach prowadzonych hospitacji.

Liczba oddanych głosów z oceną nauczycieli akademickich przez studentów wyniosła tylko 4,08% wydanych studentom kodów (882). Ponadto, analizowano ankiety oceniającej pracę dziekanatu.

Komisja wydziałowa nie zgłosiła zastrzeżeń co do procesu rekrutacji.

Warunki socjalno-bytowe zostały ocenione przez studentów jako dobre.

Analizując przedstawione Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia zgodnie z § 6 ust. 1 pkt. 3 Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia sprawozdania należy stwierdzić, iż w roku akademickim 2017/2018 komisje wydziałowe sprawnie prowadziły czynności kontrolne, obejmujące pełny lub prawie pełny zakres czynności wynikających z Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. W tym zakresie obserwowana jest systematyczna poprawa.

Należy podkreślić, że wciąż słabym ogniwem systemu pozostaje niska aktywność studentów w ocenie procesu dydaktycznego, a wszelkie działania samorządu studenckiego w zakresie aktywizacji studentów mało efektywne.

Na podstawie Uchwały Senatu SUM Zespoły Wydziałowe obejmują programami hospitacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w ramach umów cywilno-prawnych, zgodnie z postanowieniami Zarządzenia Nr 76/2017 z dn. 12.06.2017 r. Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach zmieniającym Zarządzenie Nr 42/2006 z dnia 14.04.2006 r. z późn. zm. w sprawie: zasad zawierania umów o dzieło dydaktyczne.

Ankiety dotyczące oceny godzin otwarcia dziekanatów wskazują na potrzebę ich otwarcia do godzin późno popołudniowych jeden raz w tygodniu.

Kierownikom jednostek wszystkich wydziałów przekazano ankiety studenckie dotyczące pracowników tych jednostek. Mamy nadzieję, że informacja zwrotna na temat oceny pracowników pozwoli na korygowanie postaw wobec studentów oraz eliminację nieprawidłowych zachowań nielicznych nauczycieli akademickich, oraz zachęci studentów do bardziej aktywnego udziału w procesie oceny nauczycieli akademickich. Niska zwrotność ankiet w istotny sposób ogranicza wiarygodność ocen.

W roku akademickim 2018/2019 Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia podejmować będą dalsze działania służące rozwijaniu i doskonaleniu systemu jakości kształcenia i unifikacji procedur na poszczególnych wydziałach.

Przewodniczący
Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia

Prof. dr hab. med. Jerzy Chudek

